

De Minister voor Rechtsbescherming
De Minister van Justitie en Veiligheid

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Sector Straf- en Sanctierecht

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Contactpersoon

nota

Memorie van antwoord bij het wetsvoorstel uitbreiding
taakstrafverbod (Kst. 35 528)

Datum
21 juli 2021

Ons kenmerk
3446030

Bijlagen
2

1. Aanleiding

De VKC voor Justitie en Veiligheid van de Eerste Kamer heeft 14 juni jl. het voorlopig verslag vastgesteld bij het wetsvoorstel uitbreiding taakstrafverbod (bijlage). Uw beider instemming wordt gevraagd met de in antwoord daarop geschreven memorie van antwoord (bijlage).

Daarnaast wordt uw instemming gevraagd met een conceptbrief aan de Voorzitter van de Tweede Kamer. Daarin wordt de Tweede Kamer geïnformeerd over eerdere onjuiste informatieverstrekking over aantallen kale taakstraffen. De betreffende gegevens zijn aangereikt door de Raad voor de rechtspraak (zie hierover nader onder 4.3, onderdeel d).

2. Geadviseerd besluit

Het advies is in te stemmen met: 1) de memorie van antwoord en verzending daarvan aan de Eerste Kamer en 2) de brief aan de Tweede Kamer met de juiste informatie over de cijfers inzake de "kale" taakstraf (opgenomen bij de bijlagen).

3. Kernpunten

Kernpunten in de beantwoording komen aan de orde onder 4.

4. Toelichting

4.1 Inhoud wetsvoorstel

Het wetsvoorstel voorziet in een uitbreiding van het taakstrafverbod dat nu geldt bij ernstige geweld- en zedenmisdrijven en recidive. Aan het taakstrafverbod wordt toegevoegd: geweld (artikelen 300-303 Sr), begaan tegen een ambtenaar van politie, een medewerker van brandweer of ambulance of een buitengewoon opsporingsambtenaar in de uitoefening van zijn publieke taak in het kader van de handhaving van de orde of veiligheid of tegen een andere persoon die in dat kader een publieke taak uitoefent.

4.2 Ontvangst wetsvoorstel in Eerste Kamer

In het voorlopig verslag spreken VVD, CDA en SGP uit 'met belangstelling' van het wetsvoorstel kennis te hebben genomen. Deze fracties lijken het voorstel dus te steunen. De leden van de fracties van de PvdA, GroenLinks, PVV en 50PLUS hebben 'kennisgenomen' en spreken zich niet waarderend uit. De leden van de SP-fractie geven enkel aan vragen te hebben. D66 geeft aan van het wetsvoorstel 'met gefronste wenkbrauwen' kennis te hebben genomen.

De vraagstelling is over de gehele linie genomen kritisch. Daarin wordt veel verwezen naar een deskundigenbijeenkomst in de Eerste Kamer op 8 juni jl. waar vertegenwoordigers van het openbaar ministerie, de Raad voor de rechtspraak, de reclassering, de NOvA en de Nederlandse Veiligheidsbranche een waardering van het wetsvoorstel hebben gegeven. Behalve het openbaar ministerie en de Nederlandse Veiligheidsbranche waren de deelnemers kritisch.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Sector Straf- en Sanctierecht

Datum
21 juli 2021

Ons kenmerk
3446030

4.3 Belangrijkste aandachtspunten en toelichting op voorgestelde beantwoording

a. Geen opvolging aan eerdere negatieve advisering door onder meer de Reclassering, Raad voor de rechtspraak en de Afdeling advisering van de Raad van State.

In de vraagstelling wordt veelvuldig verwezen naar kritiek die eerder door adviesorganen is geuit. Daarin worden kanttekeningen geplaatst bij nut en noodzaak van het wetsvoorstel en bij de mogelijkheden die de rechter heeft om maatwerk te leveren in gevallen waarin een taakstrafverbod geldt. In verband hiermee wordt eveneens verwezen naar het rapport "Ongekend onrecht" dat over de Toeslagenaffaire is opgesteld. In de beantwoording wordt aangegeven dat op alle kritiekpunten uit de advisering is ingegaan en dat de kritiek niet tot een heroverweging heeft geleid. Deze kritiek en uw reactie is uitputtend beschreven in de memorie van toelichting en in het nader rapport.

Dat de ruimte om rechterlijk maatwerk te bieden met het wetsvoorstel zou worden ingeperkt, wordt in de memorie van antwoord niet onderschreven. Hieraan ligt ten grondslag dat de bestaande regeling van het taakstrafverbod ongewijzigd blijft; alleen de reikwijdte van het taakstrafverbod wordt uitgebreid (door de toevoeging van geweldsmisdrijven tegen personen met een publieke taak). De sanctiecombinaties die onder de huidige regeling mogelijk zijn, blijven met het wetsvoorstel intact (zie nader onder b. "sanctiecombinaties").

Met een algemenere beschouwing over enkele kenmerken van het strafproces (volle toets, rechterlijke beoordeling bestrijkt meer dan alleen de vraag welke sanctie kan worden opgelegd) wordt de verwachting uitgesproken dat als gevolg van het wetsvoorstel geen effecten zullen optreden die in het rapport "Ongekend onrecht" aan de orde zijn (blz. 17).

b. Sanctiecombinaties

In de memorie van toelichting is uiteengezet dat het wetsvoorstel afdoende ruimte biedt om bijzondere omstandigheden, gelegen in de persoonlijkheid van de verdachte of de omstandigheden waaronder het feit is begaan, in de rechterlijke beoordeling te betrekken. Dit is bevestigd in de jurisprudentie (Valkenburgse zedenzaak). Alle fracties stellen, vanuit verschillende invalshoeken, de sanctiecombinaties die onder het taakstrafverbod mogelijk zijn, aan de orde. Dit geeft aanleiding in de beantwoording nader uiteen te zetten wat de mogelijke sanctiecombinaties zijn.

GroenLinks, PvdA, SP en D66 leggen de nadruk op het sanctiedoel van speciale preventie/voorkoming van recidive. Zij stellen dat een taakstraf in dit opzicht effectiever is dan een korte gevangenisstraf en verwijzen naar onderzoek waarop eerder door NOvA en Reclassering Nederland al is gewezen. Bij de beantwoording van de vragen hierover is aangesloten bij de lijnen die ook in de nota naar aanleiding van het verslag zijn gevolgd. Deze redeneerlijn is (1) dat door het taakstrafverbod de taakstraf wordt vervangen door een gevangenisstraf en (2) de rechter die gevangenisstraf geheel of deels voorwaardelijk kan opleggen. Met het

opleggen van bijzondere voorwaarden kan aan recidive-verminderende gedragsbeïnvloeding worden gedaan. Het opleggen van een taakstraf in combinatie met een (gedeeltelijk) voorwaardelijke gevangenisstraf is daarmee niet mogelijk. Dit is ook onder het bestaande taakstrafverbod al het geval (blz. 2, 3, 10, 16).

c. Reikwijdte wetsvoorstel (welke beroepen en strafbare feiten?)

Er is beperkt aandacht voor de reikwijdte. Onder verwijzing naar de inbreng van de Nederlandse Veiligheidsbranche en het eerder ontraden (en verworpen) amendement van het lid Van Wijngaarden wordt wel aandacht gevraagd voor private beveiligers (VVD). In de memorie wordt verduidelijkt waarom beveiligers die een publieke taak uitoefenen wél, en private beveiligers niet, onder de reikwijdte van het wetsvoorstel vallen (blz. 11-12).

d. Nadere uitvraag cijfers bij Raad voor de rechtspraak

In de nota naar aanleiding van het verslag is opgetekend dat tussen 2015 en 2019 in ongeveer 100 strafzaken per jaar een kale taakstraf is opgelegd vanwege mishandeling van een functionaris met een publieke taak. Aan die cijfers ligt een data-analyse door de Raad voor de rechtspraak ten grondslag.

De Raad voor de rechtspraak is ook bij de beantwoording van vragen uit het verslag van de Eerste Kamer gevraagd om cijfers aan te reiken. De Raad heeft daarin voorzien. Daarbij heeft de Raad echter te kennen gegeven dat de eerder opgegeven cijfers onjuist zijn, kort gezegd als gevolg van een onjuiste selectie van zaken. De daadwerkelijke aantallen liggen hoger: per jaar gaat het gemiddeld om ongeveer 170 zaken. Een brief hierover van de Raad voor de rechtspraak hierover gericht aan DGRR treft u als bijlage aan.

In de memorie van antwoord worden de juiste cijfers gepresenteerd. Het ligt voor de hand ook de Tweede Kamer over de eerdere onjuiste informatievervalsing te informeren. Een conceptbrief met dit doel is als bijlage opgenomen.

e. Toezegging evaluatie wet uitbreiding taakstrafverbod

De leden van de PVV-fractie hebben slechts een enkele vraag; zij verzoeken een evaluatie van het wetsvoorstel. Toegezegd wordt hierin te zullen voorzien vijf jaar na inwerkingtreding.

4.4 Politieke en bestuurlijke context

Zie ook hiervoor onder krachtenveld EK (3.2). Het wetsvoorstel is op 2 februari 2021 aangenomen door de Tweede Kamer. Voor stemden: Krol, 50PLUS, VVD, SGP, CDA, PVV en FVD. Tegen stemden: D66, GroenLinks, SP, PvdA, ChristenUnie, PvdD, DENK, Van Kooten-Arissen. Van belang is dat het wetsvoorstel eveneens uitvoering geeft aan de motie van de leden Helder (PVV), Van Oosten (VVD) en Van Dam (CDA) (Kamerstukken II 2018/19, 35000-VI, nr. 24).

4.5 Communicatie

Er is geen afzonderlijke communicatie voorzien.

4.6 Afstemming

Deze nota is afgestemd met DSJ, DRC, DGPenV en DFEZ.

5. Informatie die zich niet leent voor openbaarmaking

n.v.t.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Sector Straf- en Sanctierecht

Datum
21 juli 2021

Ons kenmerk
3446030

6. Bijlagen

Als bijlagen treft u aan:

- het voorlopig verslag van de Eerste Kamer;
- de conceptbeantwoording (memorie van antwoord);
- een brief van de Raad voor de rechtspraak aan DGRR d.d. 10 augustus 2021;
- een brief aan de Voorzitter van de Tweede Kamer over de brief van de Raad voor de rechtspraak.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Sector Straf- en Sanctierecht

Datum
21 juli 2021

Ons kenmerk
3446030